

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Надежда Ив. Михайлова-Сталянова,

Катедра по български език, Факултет по славянски филологии,

СУ „Св. Кл. Охридски“

(н.ст., име, презиме, фамилия – акад. дл. във висшето училище или научна организация)

относно материалите, представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност „доцент“

по: област на висше образование 2. Хуманитарни науки,

професионално направление 2.1. Филология (български език)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 33 от 3.04.2026 г., за нуждите на Секцията за история на българския език при ИБЕ на БАН като единствен кандидат участва д-р Магдалена Абаджиева.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата/ите.

След подробно разглеждане на представените ми материали стигнах до извода, че документацията е в изправност и отговаря на изискванията на Закона за научните степени и звания и е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“. Представеният от кандидатката набор от материали включва всички необходими документи по процедурата.

В конкурса д-р Абаджиева участва с публикации (една монография, представена като хабилитационен труд, втора монография, която не е хабилитационен труд, студия, христоматия и 24 статии), с които изпълнява Националните минимални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология.

Научна дейност.

М. Абаджиева развива научната си дейност в няколко посоки: езикът и традициите на банатските българи, българската католическа писмена традиция, съвременни процеси и тенденции в българския език.

Монографията „Книжнината на българите католици от XIX век и банатската книжнина“, София, 2024, е посветена на книжнината на българите католици в качеството ѝ на основополагащ фактор за изграждане на националното самосъзнание у откъснатите се от родината българи след Чипровското въстание от 1688. Приноси са анализите на авторката на банатската книжнина в контекста на католическата литература на български език, като особено стойностен е лексикалният анализ на превода на Библията, в който се съпоставят особености на езика на банатските българи и на българите католици от Южна България.

В конкурса д-р Абаджиева участва и с монография, която не е представена като хабилитационен труд, а именно: „Ръкописният българско-италиански речник на отец Маурицио от 1845 г.“, София: Симолини, 2020. Това издание е изключително любопитно, защото от една страна представлява пълния текст на най-ранно запазения и открит до този момент българско-италиански ръкописен речник от 1845 г, като включва и езиковедка част, в която са анализирани основните графико-правописни, фонетични и лексикални особености характеристики на ръкописа.

В конкурса са представени 7 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, както и 17 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране, както и 1 студия. Тематичният им обхват е в синхрон с научните интереси на кандидатката – повечето от тях са посветени на езика на банатските българи, в частност книжнината на банатските българи като част от книжнината на българите католици, лексикални особености в езика на българите католици в Банат в сравнение с лексиката на българските католици, съвременни образци на книжнина на банатските българи. Други публикации са свързани със съвременните процеси в езика – думите от чужд произход в младежкия език, норматичност и поетичен език и др. Броят на статиите надхвърля минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ и недвусмислено представят кандидатката като задълбочен учен със сериозни научни разработки.

Публикациите, приложени за участие в конкурса за доцент, са оригинален авторски принос на кандидатката и са еманация на научна зрялост и несъмнена висока професионална

квалификация. Убедена съм, че научната продукция по профила отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Магдалена Абаджиева е била ръководител на един национален научен или образователен проект и член на екипа на 11 проекта, което е ясно доказателство за организационните ѝ умения и способността ѝ да провежда научна работа в екип. В конкурса д-р Абаджиева е представила 17 цитирания – факт, свидетелстващ, че научните ѝ търсения се оценяват високо от колегията, на трудовете ѝ се позовават, утвърдени учени от страната и чужбина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на посоченото в това становище и предвид представените в конкурса материали, които отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.1. Филология, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да гласувам **ЗА** избора на Магдалена Абаджиева за заемане на академичната длъжност „доцент“.

02.08.2026 г.

Изготвил становището:

(подпис)

Проф. д-р Надежда Ив. Михайлова-Сталянова

(ак. дл., н. ст., име, фамилия)